

Parting Salvos

I. Unfinished Business

דברים כה:יז-יט

זכור את אשר־עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים
אשר קרך בדרך ויזנב בך כל־הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים
והיה בהניח יקוק אלקיך לך מכל־איביך מסביב בארץ אשר יקוק־אלקיך נתן לך נחלה לרשתה
תמחה את־זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח

Remember what Amalek did to you on your journey, after you left Egypt— how, he happened upon you on the way when you were famished and weary, and cut down all the stragglers in your rear, and he (? You?) did not fear Hashem.

And it shall be when Hashem your God grants you safety from all your enemies around you, in the land that Hashem your God is giving you as a portion to acquire, you shall `erase the memory of Amalek from under heaven. Do not forget!

- *What defines an enemy as Amalek?*
- *What did Amalek do that was so reprehensible?*
- *Are Amalekites still identifiable? Note omission in the Rambam:*

רמבם משנה תורה: הלכות מלכים ה:ד-ה

מצות עשה להחרים שבעה עממין שנאמר (דברים כ יז) "החרם תחרימם". וכל שבא לידו אחד מהן ולא הרגו עובר בלא תעשה שנאמר (דברים כ טז) "לא תחיה כל נשמה". וכבר

אבד זכרם:

It is a positive commandment to annihilate the seven nations who dwelled in *Eretz Yisrael* as Deuteronomy 20:17 states: 'You shall utterly destroy them.'

Anyone who chances upon one of them and does not kill him violates a negative commandment as *ibid*.:16 states: 'Do not allow a soul to live.' And the memory of them has already been obliterated (they are no longer identifiable).

- What is the source of this last statement? How do I know that it is true?

משנה ידים ד:דמשנה ידים ד:ד

בו ביום בא יהודה, גר עמוני, ועמד לפניו בבית המדרש. אמר להם, מה אני לבא בקהל. אמר לו רבן גמליאל, אסור אתה. אמר לו רבי יהושע, מתר אתה. אמר לו רבן גמליאל, הכתוב אומר (דברים כג), לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי וגו'. אמר לו רבי יהושע, וכי עמונים ומואבים במקומן הן. כבר עלה סנחריב מלך אשור ובלבל את כל האמות, שנאמר (ישעיה י), ואסיר גבולת עמים ועתודותיהם שושתי ואוריד כאביר יושבים. אמר לו רבן גמליאל, הכתוב אומר (ירמיה מט), ואחרי כן אשיב את שבות בני עמון, וכבר חזרו. אמר לו רבי יהושע, הכתוב אומר (ירמיה ל ג), ושבתי את שבות עמי ישראל ויהודה, ועדין לא שבו. התירוהו לבא בקהל

הלכה ו

וכן מצות עשה לאבד זכר עמלק. שנאמר (דברים כה יט) "תמחה את זכר עמלק". ומצות עשה לזכר תמיד מעשיו הרעים ואריבתו. כדי לעורר איבתו. שנאמר (דברים כה יז) "זכור את אשר עשה לך עמלק". מפי השמועה למדו זכור בפה לא תשכח בלב. שאסור לשכח איבתו ושנאתו:

Similarly, it is a positive commandment to destroy the memory of Amalek as the Torah states: 'Obliterate the memory of Amalek.'

It is also a positive commandment to constantly remember their evil deeds and their ambush in order to arouse our enmity of them, as the Torah states: 'Remember what Amalek did to you.' The Oral Tradition teaches: ...Remember' - with your mouths; ...Do not forget' - in your hearts.' For it is forbidden to forget our hatred and enmity of them.

- *Bottom line: Counter intuitive: Remember to forget?*

II. Appropriate Choice?דברים כט: א-יא

והיה כִּי־תבוא אל־הארץ אשר יקוק אלקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה ולקחת מראשית כל־פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר יקוק אלקיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל־המקום אשר יבחר יקוק אלקיך לשכן שמו שם

ובאת אל־הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליקוק אלקיך כי־באתי
 אל־הארץ אשר נשבע יקוק לאבותינו לתת לנו
 ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח יקוק אלקיך
 וענית ואמרת לפני יקוק אלקיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי־שם
 לגוי גדול עצום ורב
 וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה
 ונצעק אל־יקוק אלהי אבותינו וישמע יקוק את־קולנו וירא את־ענינו ואת־עמלנו ואת־לחצנו
 ויוצאנו יקוק ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתות ובמפתים
 ויבאנו אל־המקום הזה ויתן־לנו את־הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש
 ועתה הנה הבאתי את־ראשית פרי האדמה אשר־נתתה לי יקוק והנחתו לפני יקוק אלקיך
 והשתחוית לפני יקוק אלקיך
 ושמחת בכל־הטוב אשר נתן־לך יקוק אלקיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר
 בקרבך {ס}

When you enter the land that Hashem your God is giving you as a heritage, and
 you possess it and settle in it,

you shall take some of every first fruit of the soil, which you harvest from the
 land that Hashem your God is giving you, put it in a basket and go to the place
 where Hashem your God will choose to establish the divine name.

You shall go to the priest in charge at that time and say to him, "I acknowledge
 this day before Hashem your God that I have entered the land that HASHEM
 swore to our fathers to assign us."

The priest shall take the basket from your hand and set it down in front of the
 altar of Hashem your God.

You shall then recite as follows before Hashem your God: "My father was a
 fugitive Aramean. He went down to Egypt with meager numbers and sojourned
 there; but there he became a great and very populous nation.

The Egyptians dealt harshly with us and oppressed us; they imposed heavy labor
 upon us.

We cried to Hashem, the God of our ancestors, and Hashem heard our plea and
 saw our plight, our misery, and our oppression.

HASHEM freed us from Egypt by a mighty hand, by an outstretched arm and
 awesome power, and by signs and portents,

bringing us to this place and giving us this land, a land flowing with milk and honey.

And so I now bring the first fruits of the soil that You, O ETERNAL One, have given me.”

You shall leave the basket before Hashem your God and bow low before Hashem your God.

And you shall enjoy, together with the Levite and the stranger in your midst, all the bounty that Hashem your God has bestowed upon you and your household

- What ceremony is described in this passage?
- When during the year was this ceremony observed?
- During what ceremony do we study this section together each year?
- Why? Is this the choice you would make?

דברים כט: ט-יד

אתם נצבים היום כלכם לפני יקוק אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל
 טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב מימין
 לעברך בברית יקוק אלקיך ובאלתו אשר יקוק אלקיך כרת עמך היום
 למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלקים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבותיך
 לאברהם ליצחק וליעקב
 ולא אתכם לבדכם אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת
 כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני יקוק אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום

You stand this day, all of you, before Hashem your God: your tribal heads, your elders, and your officials—the entire body of Israel—
 your children, your wives, even the stranger within your camp, from woodchopper to waterdrawer,

to enter into the covenant of Hashem your God, which Hashem your God is concluding with you this day, with its sanctions;

in order to establish you this day as God’s people and in order to be your Hashem, as promised you and as sworn to your fathers Abraham, Isaac, and Jacob.

I make this covenant, with its sanctions, not with you alone,

but both with those who are standing here with us this day before Hashem our Hashem and with those who are not with us here this day.

- What is the nature of this covenant ?
- With whom is it transacted?
- Is it legal?

דברים: כח: סט

אלה דברי הברית אשר-צוה יקוק את-משה לכת את-בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר-כרת אתם בחרב

- Why is a second covenant required?

דברים לד: ייב

ולא-קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יקוק פנים אל-פנים
Never again did there arise in Israel a prophet like Moses—whom HASHEM singled out, face to face,

לכל-האתת והמופתים אשר שלחו יקוק לעשות בארץ מצרים לפרעה ולכל-עבדיו
ולכל-ארצו

for the various signs and portents that HASHEM sent him to display in the land of Egypt, against Pharaoh and all his courtiers and his whole country,

ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל-ישראל
and for all the great might and awesome power that Moses displayed before all Israel.

ולכל היד החזקה. שֶׁקִּבַּל אֶת הַתּוֹרָה בְּלִוְחוֹת בְּיָדָיו

ולכל המורא הגדול. נִסִּים וּגְבוּרוֹת שֶׁבְּמִדְבַּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא (עי' ספרי)

לעיני כל ישראל. שֶׁנֶּשְׂאוֹ לִבּוֹ לַשֹּׁפָר הַלְוִיחוֹת לְעֵינֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר "וְאַשְׁבֵּרם לְעֵינֵיכֶם" (דברים ט') וְהִסְכִּימָה דַּעַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדַעְתּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "אֲשֶׁר שִׁבְרַתָּ" (שמות ל"ד) — יִישַׁר כַּחַךְ שִׁשְׁבְּרַתָּ :

- According to Rashi, is this the final event by which we are to remember Moshe?
- This was, at the least, a potentially controversial action on Moshe's part

דברים י:א-ה

בעת ההוא אמר יקוק אלי פסל־לך שני־לוחת אבנים כראשנים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ

ואכתב על־הלחת את־הדברים אשר היו על־הלחת הראשנים אשר שברת ושמתם בארון ואעש ארון עצי שטים ואפסל שני־לחת אבנים כראשנים ואעל ההרה ושני הלחת בידי ויכתב על־הלחת כמכתב הראשון את עשרת הדברים אשר דבר יקוק אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל ויתנם יקוק אלי

ואפן וארד מן־ההר ואשם את־הלחת בארון אשר עשיתי ויהיו שם כאשר צוני יקוק
Thereupon HASHEM said to me, "Carve out two tablets of stone like the first, and come up to Me on the mountain; and make an ark of wood.

I will inscribe on the tablets the commandments that were on the first tablets that you smashed, and you shall deposit them in the ark."

I made an ark of acacia wood and carved out two tablets of stone like the first; I took the two tablets with me and went up the mountain.

After inscribing on the tablets the same text as on the first—the Ten Commandments that HASHEM addressed to you on the mountain out of the fire on the day of the Assembly—HASHEM gave them to me.

Then I left and went down from the mountain, and I deposited the tablets in the ark that I had made, where they still are, as HASHEM had commanded me.

- What item is referenced by Moshe 4 times in five sentences?
- Why is this item so important in Moshe's mind?